

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 116: Forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. (Ændring af regler om arealkrav, individuelle stier og aflastningstier, rodemateriale og overgangsperioder).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 11/12 2002).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Lovforslaget er en implementering af et EU-direktiv om indendørs hold af svin, og der er tale om et lovforslag, som følger EU's direktiv, dog ikke på de områder, hvor Danmark allerede stiller strengere krav til de danske landmænd, end andre EU-lande gør til deres landmænd. Disse strengere krav har dansk landbrug allerede implementeret og indarbejdet i produktionen, så dem rører vi ikke ved.

Det er Venstres mål, at der stilles strenge krav om dyrevelfærd, hvor der klart kan påvises en bedre dyrevelfærd, og disse krav skal stilles via EU, således at kravene bliver gældende for hele EU's marked og alle EU's producenter. Således opnår man en ensartet dyrevelfærd, og den ensartethed medfører lige netop, at der bliver ens konkurrencevilkår. Dette medfører igen, at produktionen ikke med fordel kan flyttes derhen, hvor man går på kompromis med dyrevelfærd eller miljøreglerne.

I dette lovforslag implementeres EU's nye arealkrav i dansk lov. Hvor det nye EU-direktiv har større arealkrav end dansk lov, forhøjes kravene i dansk lov til disse EU-krav, og hvor danske lovkrav er højere end EU-direktivets krav, bibeholdes de. Der sker altså ingen slækkelse af kravene til dyrevelfærden.

Der stilles specifikke krav til individuelle eller aflastningsstier om, at drægtige søer og gylte kan vende sig i deres sti, og der må højst være anbragt tre dyr i hver af disse aflastningsstier. Der stilles også krav om permanent adgang til halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde disse behov for beskæftigelses- eller

rodemateriale, helt i overensstemmelse med EU-direktivet.

Overgangsordningen er meget kompliceret, må jeg erkende, og den skal jeg ikke komme nærmere ind på, for det ville medføre et længere foredrag. Jeg kan trøste mig med, at jeg bare skulle sætte mig ind i den og finde ud af, hvad den går ud på, men landmændene skal efterleve disse komplicerede krav, og det synes jeg man skulle tænke lidt over.

Vi er fra Venstres side indstillet på at sige ja til dette lovforslag, for det er et godt direktiv, når det gælder i hele EU.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Når Venstres ordfører siger, at Venstre stiller de dyrevelfærdsmæssige krav fuldt så højt som de økonomiske, må jeg sige, at det er jeg ikke enig i, og jeg er heller ikke enig i, at det var det, der skinnede igennem i Venstres ordførertale.

KL 20.55

Så vidt jeg kan høre, står økonomihensyn over dyrevelfærd, og jeg vil godt konkretisere det efterfølgende, men har et enkelt spørgsmål her: Det Veterinære Sundhedsråd har klart henstillet, at man strammer reglerne for størrelsen af fast gulv i svinestaldene op. Det er der ikke lagt op til i lovforslaget, og synes Venstre, det er et tegn på, at man tager dyrevelfærd alvorligt, når man ikke agter at følge Det Veterinære Sundhedsråd?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg tror, jeg vil sige til hr. Kristen Touborg, at hvis man vil være førerhund, kan det ikke nytte noget, at man går så langt foran, at flokken ikke kan se én, for så er man ikke førerhund, så halter man alene.

Jeg sagde netop, at vi vil stille fælleskrav i EU, og at vi vil leve op til disse krav, der stilles i EU, og det er jo ikke dyrevelfærd, hvis vi stiller så strenge krav, at vi bare flytter al dyreproduktion til de andre lande. Når forbrugerne står henne ved disken, oplever vi jo nok, at de kigger på priserne, og det kan jo ikke nytte noget, at det, der bliver importeret, er så meget billigere end de danske varer, at der kun sælges udenlandske varer. Så eksporterer vi ikke svin, så eksporterer vi svineproduktion, og det giver ikke en bedre dyrevelfærd.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Er Venstres ordfører enig i, at selv når man ikke er førerhund – og på nogle områder har Danmark i hvert fald ikke været førerhund – kommer EU her med en række krav, som man ikke ville lade indgå i lovgivningen ved den sidste revision for 2 år siden? Altså at vi i høj grad ikke var førerhund, men blev tvunget af EU til at gå langt videre på nogle områder?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Vi har hele tiden sagt i Venstre, at vi skal påvirke EU, og at vi skal følges med EU. Det har vi hele tiden villet, men den sidste regering ville netop gå så langt foran, at flokken bagved ikke kunne følge med.

Morten Bødskov (S):

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Baggrunden for lovforslaget skal findes i et råds- og kommissionsdirektiv, der styrker beskyttelsen af svin i landbrugsproduktionen, og indholdet ligger faktisk i ganske fin forlængelse af Socialdemokratiets ønske om at forbedre dyrevelfærden.

Der er ingen tvivl om, at den meget intensive produktionsform i det danske landbrug har øget effektiviteten og indtjeningen til landbruget. Det er desværre sket på bekostning af dyrevelfærden, og derfor ser vi faktisk dette lovforslag som et skridt i den rigtige retning.

Vi mener, det er rigtigt at skærpe kravene til de arealer, der anvendes til drægtige søer. Det er positivt, at de danske regler om rode- og beskæftigelsesmateriale nu ændres som en konsekvens af dette direktiv, og det er positivt, at den overgangsperiode, de eksisterende bedrifter i dag har til at opfylde dansk lov om rode- og beskæftigelsesmateriale, nu forkortes med 1 år. Endelig mener vi, det er godt, at der nu stilles en række krav til indretning af staldene, så de individuelle stier, aflastningsstierne og gulvene i staldene også forbedres.

Dyrevelfærden kan og ikke mindst skal forbedres, og der er ingen grund til at skjule, at i Socialdemokratiet mener vi ikke, at regeringen er initiativrig nok på det område. Når vi behandler det direktivforslag, som regeringen nu vil gøre til lov, er det ret sigende, at det netop er et råds- og kommissionsdirektiv, vi behandler, og ikke regeringens eget lovforslag, men vi er

glade for, at der nu langt om længe sker noget på området.

Som de, der følger debatten, vil vide, har Socialdemokratiet gennem længere tid stået i spidsen for en række klare forbedringer af dyrevelfærden. På socialdemokratisk og i øvrigt også radikalt initiativ er der gennemført en række forbedringer for smågrise, avls- og slagtesvin. Det seneste socialdemokratiske initiativ var vores beslutningsforslag om bedre dyrevelfærd, og under behandlingen af det sagde ministeren, at ministeren sådan set var enig i målsætningen.

Nu mangler vi bare at se handlingen, og ministeren kan roligt regne med, at Socialdemokratiet vil fortsætte arbejdet for bedre dyrevelfærd, ikke mindst når det gælder forholdene for dyrene i landbrugsproduktionen, for vi er af den faste overbevisning, at både forbruger og landbrug har en klar interesse i bedre dyrevelfærd. Men som sagt ser vi dette forslag som et skridt i den rigtige retning, og derfor støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

Kl. 21.00

Per Dalgaard (DF):

Dyrevelfærd ligger Dansk Folkeparti meget på sinde. Det har vi ved flere lejligheder fremført, og Dansk Folkepartis mand på posten, formanden for Fødevarerudvalget, hr. Christian H. Hansen, har markeret dette kraftigt.

Lovforslag nr. L 116 er en gennemførelse af et EU-rådsdirektiv og et kommissionsdirektiv, som Danmark hermed følger. Forslaget lægger op til, at pattegrise skal have lov til at være hos moderen 1 uge længere end nu, og forslaget gennemførelse vil ikke medføre, at de eventuelle bedre forhold, Danmark nu har i griseproduktionen, forringes, heller ikke selv om det er et EU-direktiv, der her er tale om. Det vil sige, at de bedre forhold, der allerede i dag findes ude hos griseproducenterne, bibeholdes trods dette EU-direktiv.

Der indføres også en 1-årig reduktion af den overgangsperiode, hvor der skal skabes bedre arealer og rode- og beskæftigelsesmuligheder for drægtige søer og andre grise, og det finder vi ganske passende. Men da dette område ikke lige er mit fagområde, vil jeg slutte mit korte indlæg med at sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Else Theill Sørensen (KF):

En stadig forbedring af dyrevelfærden står højt på dagsordenen i Det Konservative Folkeparti,

og derfor er vi glade for det forslag fra justitsministeren, som vi behandler her.

Med lovforslaget gennemføres dele af et EU-direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin. Størstedelen af kravene i direktivet er allerede gennemført i dansk lov, og på flere punkter er kravene i Danmark strengere, end minimumsdirektivet fastsætter, og det ændres der heldigvis og naturligvis ikke ved.

De steder, hvor gældende dansk lov ikke lever op til direktivet, er bl.a. arealkravene til stiearealer til drægtige søer og spørgsmålet om permanent adgang til rodemateriale, både for drægtige søer og gylte og for smågrise, avls- og slagtesvin. Også kravene til individuelle stier og aflastningsstier til drægtige søer skærpes, bl.a. ved at stille krav om, at stierne skal udformes, så hvert dyr kan vende sig.

Det sidste punkt, jeg vil nævne, er spørgsmålet om fravæningstidspunktet. Efter den nu gældende bekendtgørelse må smågrisene vænnes fra soen, når de er 3 uger gamle. Denne tidsfrist ændres nu til 4 uger, og i forhold til den nu gældende lov bliver der strammet lidt op på visse af overgangsordningerne for hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug før den 1. januar 1999. Overgangsordningerne skal efter lovforslaget udløbe 1 år tidligere, dvs. den 1. januar 2013 i stedet for den 1. januar 2014, men da fristerne under alle omstændigheder er meget lange, anser jeg det ikke for at være noget problem.

Samlet set vil de ændringer, der her foreslås, helt sikkert give øgede omkostninger for landmændene; men det er vilkår, som de deler med deres konkurrenter i de andre EU-lande. Dette er meget væsentligt, og det er også meget væsentligt, at det i hvert fald inden for EU ikke er muligt at bruge dårlig dyrevelfærd som en konkurrenceparameter.

Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kristen Touborg (SF):

Det forekommer mig nærmest at være lidt pinligt, at regeringen, der i tide og utide påpeger, at dyrevelfærd ligger den meget på sinde, ikke engang kan nå at få EU-direktiver, som omhandler dette emne, opfyldt inden for tidsfristen. Det kunne jo godt udlægges, som om regeringen ikke helhjertet går ind for at forbedre dyrevelfærd, i hvert fald ikke for svinene, men der er naturligvis også de store eksportindtægter at

tage hensyn til her. Det er også lidt pinligt for flertallet i Folketinget, at det ikke ville være med til at stramme velfærdsreglerne tilstrækkeligt op i år 2000, så EU overhaler os indenom og tvinger os til at gøre det lidt bedre.

Det er godt, at lovforslaget trods alt ikke lægger op til at forringe allerede vedtagne dyrevelfærdsforhold, selv om specielt de to organisationer Landbrugsraadet og Danske Svineproducenter på flere områder opfordrer til at gå ned på direktivets minimumskrav. Det gælder ikke mindst kravet om øget plads, altså øget areal pr. enhed, og her er det blot ærgerligt, at regeringen ikke har opretholdt de oprindelige og endnu bedre dyrevelfærdsmæssige forhold.

Kl. 21.05

Jeg finder ligeledes, at man bør følge Det Veterinære Sundhedsråds henstilling om, at mindst halvdelen af gulvarealet skal være fast eller drænet gulv. Ministeren bemærker ganske vist til dette i sin opsummering af høringssvaret, at der ikke er lagt op til at foretage andre ændringer end dem, der er nødvendige for at opfylde direktivets betingelser, og det er jo ret sigende. Der er ikke lagt op til at gå ét skridt længere end det, direktivet forlanger, og det siger vel et eller andet om, hvad det er, regeringen egentlig mener: At økonomien går forud for dyrevelfærdet. Men det betyder jo ikke, at Folketinget ikke godt kan gøre det lidt bedre rent dyrevelfærdsmæssigt, hvis vi vil det.

Jeg vil godt fremhæve og pege på et par eksakte områder, hvor jeg synes, at tingene skulle gøres bedre. Tiden tillader ikke, at jeg tager alle områderne med, men jeg vil godt tage et par stykker som eksempler på, hvad det er, vi agter at gå ind i under udvalgsbehandlingen.

Dansk Jordbrugsforskning anfører, at syge svin altid bør opstaldes individuelt. Er ministeren uenig heri? Høringsbesvarelsen er meget kryptisk, men må vel nærmest forstås derhen, at man ikke finder, at det dyrevelfærdsmæssige skal prioriteres op.

Såvel Landbrugsraadet som Danske Svineproducenter foreslår, at ordene »manipulerbart rode- og beskæftigelsesmateriale« indarbejdes i loven, og det ønske agter ministeren at opfylde. Jeg vil sådan set godt bede ministeren om kort at redegøre for, hvad konsekvenserne af denne lille ændring egentlig bliver. Jeg bliver altid lidt betænkelig, når de store svineproducenter har nogle særlige ønsker om dyrevelfærden.

Som det er fremgået af mit indlæg, vil SF søge at finde et flertal for at gøre lovforslaget dyrevelfærdsmæssigt.

færds-mæssigt bedre under udvalgsarbejdet. Men vi er naturligvis positive over for forslaget med de forbedringer, det allerede indebærer.

Elisabeth Arnold (RV):

Kamp for bedre dyrevelfærd er en vigtig del af arbejdet i Retsudvalget, og dette forslag er blot et led i rækken af mange forslag.

Det er altid et problem, at når vi skal lave bedre dyrevelfærd, skal vi kombinere på EU-plan, og her er det altid det langsomste skib i flåden, der bestemmer hastigheden. Det er ofte et meget stort problem at få forbedringer, som virkelig batter noget, igennem på EU-plan, og vores egen landbrugssektor er ikke for hjælpsom på det område. Vi har meget ofte stærke lobbyister, som forventer, at vi opfylder direktivets krav således, at en overgangsperiode bliver så lang som overhovedet muligt, og at man i hvert fald ikke skal gennemføre mere, end det er strengt nødvendigt i forhold til direktivets krav.

Dette forslag handler om implementering af et direktiv om arealkrav, krav til rodemateriale og overgangsperiode ved indførelsen af disse ting. Det støtter vi naturligvis, og der er oven i købet en lille forkortelse af overgangsperioden i forhold til gældende danske regler, hvilket naturligvis er en fordel for dyrene. Overgangsperioden måtte gerne have været meget kortere, men det er altså ikke lykkedes at få den længere ned, end tilfældet er her.

Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er jeg ikke engang sikker på, at fru Elisabeth Arnold har ret i det med det langsomste skib, for så vidt jeg husker reglerne, er dette her vedtaget inden for området med kvalificeret flertal, så selv om Danmark har villet bremse op, har vi ikke kunnet gøre det. Jeg kan ikke huske, hvordan forhandlingsoplægget var i sagen, det må jeg erkende, men så meget om det.

I hvert fald kan man konstatere, at et foregangsland på dette område er Danmark jo ikke; det ville være stærkt at påstå det. Og når vi sammenholder med de problemer, vi også har oplevet med regeringens holdning til at løse problemerne med transporttider osv., tegner det jo et dystert billede med hensyn til dyrevelfærden.

Kl. 21.10

Vi har jo i Enhedslisten det princip, at vi støtter enhver forbedring, også selv om den er lille. Men vi har faktisk en undtagelse fra det princip, og den undtagelse er, at hvis forbedringen godt

nok er en lille forbedring, men står i vejen for en egentlig forbedring, så støtter vi den ikke. Det var det, vi oplevede med kyllingerne. Vi fik vedtaget nogle regler for slagtekyllinger, som kunne hævdes at være en forbedring – o.k., hr. Touborg har ret i, at man skulle have mikroskop for at se den – men som ville føre til, at der i mange år ville blive investeret i anlæg til kyllinger på et meget, meget utilfredsstillende grundlag.

Spørgsmålet er, og det spørgsmål vil jeg gerne stille ministeren: Risikerer vi det samme her? Hvis vi nu stemmer for dette her, vil regeringen så sige: Nå ja, nu kender vi jo vilkårene, og så er det dét niveau, vi har for dyrevelfærden fra nu af og mange år fremover? Hvis det er tilfældet, vil vi simpelt hen ikke stemme for det, for vi vil grundlæggende ikke tage ansvaret for et dyrevelfærdsniveau, der er på det niveau, som tilfældet er i dette lovforslag. Vi vil kun gøre det, hvis der er udsigt til, at det er et skridt fremad, så jeg afventer ministerens programerklæring. Man kan jo godt have sine bekymringer, men jeg skal gå til debatten med et åbent sind og i en optimistisk ånd.

Vi vil fra Enhedslistens side også afprøve mulighederne ved at stille en række ændringsforslag, bl.a. i retning af det forslag, hr. Touborg har fremsat, og som kommer til behandling om lidt. Måske vil vi endda gerne op på 5 uger, men det kan vi snakke om.

Vi vil også gerne kigge på, om man ikke helt kan få stoppet byggeri af nye spaltetalde. Jeg mener ikke, man kan bruge udtrykket umenneskelig, når der er tale om dyr, men det er i hvert fald en uacceptabel dyrevelfærds-mæssig tilstand, der er i disse spaltetalde. Også halekupering er et meget stort problem, det vil vi også stille ændringsforslag om, og ligeledes ændringsforslag, der skal sikre, at søer har adgang til grovfoder, også andre typer end halm, så det kan sikres, at de altid kan være mætte og holde maven i orden. Det kan de ikke altid med det foder, de får i dag.

Der er altså en række ændringer, som vi vil se, hvor langt vi kan komme med. Vi har allerede stillet og vil fortsat stille en række spørgsmål på de områder, også om medicinforbruget, som jo er for højt, og vi vil prøve at få en udvikling i gang, så dette forslag kan blive begyndelsen til noget bedre. Men jeg er nødt til at sige, at hvis regeringen bare modstræbende har måttet bøje sig for en EU-lovgivning, og så skal der i øvrigt ikke ske mere, kan vi simpelt hen ikke støtte det,

for vi vil ikke tage medansvar for fastfrysning af en sådan tilstand.

Jeg håber, ministeren kan meddele, at det har taget lang tid at komme i gang, men at regeringen trods alt vil udrette noget på dette felt. Jeg ser frem til ministerens svar.

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg skal kort meddele, at vi fra Kristeligt Folkepartis side er positive over for det lovforslag, regeringen har fremsat, og som jo skal implementere rådsdirektiver fra EU's side.

Jeg synes, det er udmærket, at lovforslaget rent faktisk betyder forøget dyrevelfærd her i Danmark. Man kan selvfølgelig diskutere, hvor stort ambitionsniveauet skal være, men regeringen har altså valgt at implementere direktivet på en sådan måde, at på de områder, hvor dansk lovgivning i dag ikke lever op til direktivet, får vi forbedret dyrevelfærden, og på de områder, hvor vi i dag ligger over direktivets gulv, om jeg så må sige, sænker man ikke niveauet i lovgivningen.

Alt i alt er der altså rent faktisk tale om forbedringer for dyrevelfærden med det lovforslag, som regeringen har fremsat, og som vi fra Kristeligt Folkepartis side kan støtte.

Kl. 21.15

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at takke for den generelt meget positive tilgang til dette lovforslag. Jeg synes, det er godt, og det er jo også en bekræftelse af, at der er mange goder ved at være medlem af EU og her forsøge at lave fælles regler, så der ikke er for megen unfair konkurrence, men selvfølgelig også sådan, at vi sikrer – og det er jo meget, meget væsentligt i denne sag – at dyrene har en ordentlig velfærd.

Jeg tror, jeg vil indlede med at sige, at der har været nogle betragtninger, bl.a. fra SF, og jeg tror også, det var Enhedslisten, der havde de meget negative briller på og syntes, at det jo egentlig er lidt forfærdeligt, for så godt er forslaget altså ikke. Der er godt nok lidt forbedringer, men det er noget skidt, hvis vi her i Danmark ikke altid er meget, meget langt foran alle de andre EU-lande, og åh, vi er så bagstræberiske.

Jeg må sige, at jeg slet ikke kan genkende det billede af det forslag, vi står med her, og af den proces, som har været i gang i EU. Jeg må sige til hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristen Touborg, at kendsgerningen er, at Danmark – også under den tidligere regering, den ros giver jeg gerne –

var meget aktiv under forhandlingerne og arbejdede for at forbedre dyrevelfærden. Det betyder faktisk, at de regler, vi arbejder med i dag, er regler, der i meget høj grad afspejler det, der var gældende lovgivning i Danmark, eller med andre ord: Det er lykkedes for os at få nogle af de andre lande løftet højere op i retning af Danmark, og for dyrenes skyld er der altså god grund til at glæde sig over det, så det er en positiv historie.

Jeg kunne forstå, at hr. Morten Bødskov er noget utålmodig. Til det må jeg sige, at det er da egentlig ikke så skidt, at der ikke går særlig lang tid, før der kommer et forslag om ændring af det, den tidligere justitsminister kom med, og som forbedrer velfærden yderligere. Jeg har svært ved at se, at der mangler handling, for i dag behandler vi jo netop et lovforslag, som forbedrer tingene yderligere.

Til hr. Kristen Touborg, der havde mange konkrete spørgsmål: Jeg kan sagtens forstå den politiske signalgivning om, at det kan godt være, det her er fint nok, men det er ikke ambitiøst nok. Man kan jo altid komme med lidt overbud på et par områder, og det står jo både SF og Enhedslisten og andre partier fuldstændig frit, såfremt man ønsker at forsøge at byde over på nogle områder.

Jeg glæder mig over, at vi har et EU-samarbejde, der rent faktisk betyder, at reglerne i EU generelt bliver bedre. Selvfølgelig kan man en gang imellem blive irriteret over, at der er temmelig mange og meget lange overgangsperioder i forbindelse med noget af det, vi her taler om, men man skal altså også huske, at det handler om kæmpemæssige investeringer og arbejdspladser for tusindvis af danskere. At lave lovgivning, der betyder, at masser af virksomheder lukker, og at arbejdsløshedskøen bliver længere, giver jo ikke særlig megen mening, og derfor er det et spørgsmål om hele tiden at være visionær og fremadrettet, men ikke forivre sig for enhver pris.

Hr. Kristen Touborg stillede et spørgsmål om de manipulerbare materialer og beskæftigelses- og rodematerialer, og det vil jeg faktisk gerne gøre lidt ud af. Det er rent teknisk temmelig vanskeligt, men jeg synes også, det er vigtigt for debatten, at man forstår, hvorfor vi er kommet frem til den løsning, der er kommet ind i lovgivningen.

I den gældende lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin er der et krav om, at grisene skal have adgang til halm eller andet,

der kan tilgodese deres behov, både når det gælder beskæftigelses- og rodemateriale. Dette krav gælder imidlertid først fra den 1. juli 2005, fordi de staldsystemer, der blev anvendt i 2000 på lovens ikrafttrædelsestidspunkt, ikke alle var lige velegnede til anvendelse af halm som beskæftigelses- og rodemateriale. Det betyder bl.a., at hvis man under den tidligere regering bare havde sagt: Der er nul overgangsperiode – ja, så ville vi have haft et enormt gyllehåndteringsproblem. Derfor valgte man altså at give svineproducenterne 5 år til at finde en praktisk, anvendelig løsning, hvor man både kunne sikre dyrene beskæftigelses- og rodemateriale og undgå gyllehåndteringsproblemer. Det behandlede vi her i Folketingssalen, og Folketinget var enigt om, at det var rigtigt at have en 5-årig overgangsperiode.

Direktivet indeholder krav om, at svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de kan undersøge og rode i. Direktivet indeholder imidlertid ingen overgangsperiode for så vidt angår de krav, der handler om smågrise, avls- og slagtesvin, og derfor skal kravet om permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale opfyldes allerede nu for disse dyrs vedkommende. På den baggrund er alternativer til halm som beskæftigelses- og rodemateriale blevet særlig aktuelt.

Kl. 21.20

For så vidt angår drægtige søer og gylte, indeholder direktivet en længere overgangsperiode, så der er ingen problemer i forhold til disse svin på nuværende tidspunkt.

Landsbrugsraadet har så oplyst, at undersøgelser viser, at ophængte manipulerbare og destruerbare materialer er mindst lige så attraktive for svin at beskæftige sig med som f.eks. halm. En undersøgelse, der blev gennemført i 2002, viser, at reb er et brugbart alternativ til halm. Grisene udviste med andre ord den samme interesse for ophængte reb som for halm. Desuden medførte reb et lavere aggressionsniveau end halm, fordi flere grise på én gang kunne få adgang til rebene end til en halmautomat, hvortil der er en lidt konkurrerende adgang. Ulempen ved reb er dog, at det er ret dyrt for svineproducenterne.

På den anden side har Dyrenes Beskyttelse tilkendegivet, at reb ikke kan gøre det ud for rodemateriale, idet grisene skal kunne manipulere med materialet samt tygge på det.

Regeringen vil med lovforslaget sikre, at direktivet bliver gennemført korrekt. I direktivet står der, at dyrene skal kunne rode i materialet, og derfor er der i bemærkningerne til lovforslaget præciseret, at det manipulerbare materiale skal tildeles på gulvet, så dyrene kan rode i det.

Vi har til gengæld også måttet sige, at vi må være realistiske og forholde os til virkeligheden. Vi har i dag i de danske stalde et staldsystem, som ikke uden videre kan give dyrene mulighed for at få halm som beskæftigelses- og rodemateriale, uden at vi får store gyllehåndteringsproblemer.

Derfor er det regeringens opfattelse, at reb efter omstændighederne kan opfylde kravet om beskæftigelses- og rodemateriale. Vi har dog sagt, at hvis reb skal kunne opfylde det krav, skal det delvis ligge på gulvet, og det skal også være en type reb, som dyrene kan manipulere med, bide i stykker og tygge på. Der er flere forskellige typer reb, men det er noget af det, som det er meget, meget væsentligt at få præciseret.

Da spørgsmålet om det her rodemateriale er en ret kompleks problemstilling – og som jeg også allerede har tilkendegivet og forklaret, hvorfor Folketinget for få år siden valgte den her overgangsperiode – har vi også måttet erkende, at det nok er et område, hvor vi bliver nødt til at have mere forskning.

Regeringen har derfor i 2002 iværksat et forskningsprojekt ved Forskningscenter Foulum for at undersøge potentielle beskæftigelses- og rodematerialer og alternativer til halm som beskæftigelses- og rodematerialer. Der er derfor håb om, at forskerne sammen med svineproducenterne kan finde frem til en mere optimal løsning.

Jeg har gjort lidt ud af det her, fordi hr. Kristen Touborg spurgte til det. Jeg kan godt forstå, at der har været lidt forvirring om, hvad der menes. Nu har jeg forsøgt at forklare, hvad der er grundlaget for, at vi har prøvet at finde en dyrevelfærdsmæssig fornuftig løsning, som ikke er en løsning, der giver gyllehåndteringsproblemer.

Derudover er jeg naturligvis indstillet på under udvalgsarbejdet at besvare de spørgsmål, der måtte være, herunder også hvis hr. Kresten Touborg – det gælder selvfølgelig også alle andre medlemmer, der interesserer sig for denne her sag – har flere sådan mere detaljerede, tekniske spørgsmål til, hvordan direktivet fungerer, og hvordan det implementeres.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det var lige før, ministeren beskyldte os for at ville lukke virksomheder. Når vi er betænkelige ved det her, skyldes det jo, at hvis vi skal sikre dansk landbrugseksport i fremtiden, kan det kun ske gennem kvalitet.

Der kommer mange nye lande ind i EU med en betydelig landbrugsproduktion. Der er i forvejen konkurrence, og der er forbrugerkrav. I England er der f.eks. en meget kraftig kritik af forhold inden for dyrevelfærd, som ikke er i orden. Hvis dansk landbrug skal bevare sin eksport også i fremtiden, skal der derfor investeres klogt og fremtidssikret og ikke billigt og i strid med principperne om dyrevelfærd. Hvis vi ikke gør det, kan vi måske opretholde en stor landbrugsproduktion på kort sigt, men så vil vi få meget store problemer på lang sigt. Det er det, jeg synes gennemsyrrer problematikken her.

Kl. 21.25

Ministeren svarede ikke på mit spørgsmål, og det vil jeg egentlig godt bede hende om, nemlig om det her skal betragtes som blot og bart en opfyldning af et EF-direktiv, hvor man altså er kommet bagefter i Danmark. Er det er en start på noget nyt, eller er det her afslutningen?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt først takke ministeren for redegørelsen vedrørende manipulerbart materiale. Det er rigtigt, hvad ministeren siger, for det er ret svært at forstå, hvad det egentlig er, der er tale om. Jeg håber, at videnskaben og bønderne finder frem til en løsning, som kan indebære, at svinene også ville kunne have det bare nogenlunde rimeligt. Men det må vi jo vende tilbage til.

Så sagde ministeren, at Enhedslisten og SF var sure og tvære over, at der her kom et forslag, som i alt fald gjorde forholdene noget bedre. Det kunne ministeren ikke helt forstå at der var rimelighed i. Nu er det ikke sådan, at det kun er Enhedslisten og SF, der er kritiske over for det her. Vi er hverken sure eller tvære, men vi er kritiske over for det, der kommer, for det jo er sådan, at regeringen kun lige går det lille stykke, som regeringen tvinges til af EU.

Jeg vil godt henvise til, at når jeg sådan har været kritisk over for det, er det jo ikke kun noget, jeg er. Danmarks JordbrugsForskning, Det Dyreetiske Råd og Dyrenes Beskyttelse siger jo igen og igen: Det her er ikke godt nok.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Først til hr. Kristen Touborg: Jeg skal se på det med de milde øjne, for jeg er klar over, at det, der driver hr. Kristen Touborg til at være så engageret, selvfølgelig er et ønske om, at vi forbedrer dyrenes velfærd, og at vores produktion af kød og andre produkter inden for landbrugsområdet foregår på en forsvarlig måde, og at vi hele tiden opper os for at gøre det bedre.

Det får mig så også til at svare på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål, om det her ligesom er den store finale, afslutningen, og så sker der ikke mere de næste mange år. Det håber jeg så sandelig ikke. Jeg mener, at vi har en forpligtelse til altid og hele tiden at arbejde politisk de steder, hvor vi er, og se på, om vi kan gøre tingene bedre. Jeg mener, at vi skal bruge vores EU-medlemskab og de debatter, der er i Rådet, til at arbejde for at forbedre velfærdens yderligere.

Her er det lykkedes for os at få væsentlige forbedringer igennem, og det er jo ikke sidste gang, det her direktiv vil blive behandlet i Folketingssalen. Der vil givetvis komme ændringer om nogle år. Jeg er faktisk ret overbevist om, at den diskussion vil fortsætte.

Grunden til, at jeg egentlig er lidt optimistisk, er, at jeg fornemmer, om end jeg kan give både hr. Kristen Touborg og andre ret i, at det går noget langsomt i de øvrige EU-lande, at stemningen er ved at vende til fordel for dyrevelfærd og med knap så meget fokus på, at det hele skal dreje sig om indtjening og så lave omkostninger som overhovedet muligt.

Det er, som om der er flere lande, der er begyndt at lytte til det, der er den helt generelle tone fra alle partier her i Folketinget. Derfor tror jeg også på, at vi dyrevelfærdsmæssigt vil se forbedringer på EU-plan i årene, der kommer. Jeg er mindst lige så utålmodig og meget sur over, at vi f.eks., for så vidt angår diskussionen om transport, bare må sidde med hænderne i skødet og afvente, at der sker noget fra Kommissionens side. Det er stærkt utilfredsstillende.

Jeg vil gerne gentage her, hvad jeg også sagde i det samråd, vi havde om sagen for en lille måneds tid siden: Næste gang jeg får en mulighed for at møde den ansvarlige kommissær, skal jeg i hvert fald nok sørge for på et oversat nordjysk at få forklaret ham, hvor utilfreds jeg er med situationen og med den manglende aktion fra Kommissionens side. Det er simpelt hen urimeligt. Men man kan altså ikke klandre regeringen for ikke at have gjort noget i denne sag. Såvel fødevareministeren som mit eget ministerium har

presset på for at få Kommissionen til bare at foretage sig noget, og det er dybt beklageligt, at der ikke er sket noget. Det vil jeg sige.

Derudover vil jeg sige, at jeg ikke tager det her som et udtryk for, at dette er den endegyldige og fantastiske løsning på dyrevelfærdsproblemerne, men det er et direktiv, som trods alt bringer os et skridt videre.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af fravænningsalderen for pattegrise fra 3 til 4 uger.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(Fremsat 20/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Kl. 21.30

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Med dette beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne at forbedre velfærden for pattegrise ved at forhøje fravænningsalderen fra 3 til 4 uger.

Efter de gældende regler i bekendtgørelse om beskyttelse af svin må pattegrise ikke vænnes fra soen, før de er mindst 3 uger gamle, medmindre det ellers vil gå ud over moderdyrets eller pattegrisens velfærd.

Som forslagsstillerne er inde på i bemærkningerne til B 42, forholder det sig imidlertid sådan, at fravænningsalderen for pattegrise skal forhøjes som følge af et nyt direktiv fra Kommissionen, der pålægger Danmark og de andre EU-

lande at gennemføre regler om en fravænningsalder på mindst 28 dage.

Justitsministeriet har derfor allerede udarbejdet et udkast til ændring af den gældende bekendtgørelse om beskyttelse af svin, bl.a. med henblik på at gennemføre denne bestemmelse i dansk ret. Derudover skal andre direktivændringer gennemføres ved lovændringer, som vi har været inde på tidligere i dag ved førstebehandling for et øjeblik siden af lovforslag nr. L 116.

Udkast til ændringsbekendtgørelsen blev sendt i høring samtidig med udkast til lovforslaget, og det er min hensigt, at ændringsbekendtgørelsen skal træde i kraft samtidig med lovens ikrafttræden.

I udkast til ændringsbekendtgørelse er det foreslået, at fravænningsalderen skal være mindst 28 dage, således som direktivet fastsætter. Der er altså som udgangspunkt tale om en forhøjelse af fravænningsalderen fra 3 til 4 uger.

Kommissionens direktiv indeholder imidlertid også en mulighed for, at pattegrisene kan fravænnenes 1 uge tidligere på visse nærmere betingelser. Forslagsstillerne anfører i bemærkningerne til B 42, at der ikke bør gøres brug af denne undtagelse i Danmark.

Hvis pattegrisene skal fravænnenes 1 uge tidligere, kræver det i henhold til direktivet, at nogle nærmere betingelser er opfyldt: for det første skal pattegrisene flyttes til specialiserede stalde, der skal tømmes, renses og desinficeres grundigt, inden et nyt hold pattegrise anbringes der. For det andet skal disse stalde være adskilte fra stalde, hvor der holdes søer, for at minimere risikoen for overførsel af sygdomme til pattegrisene. Svineproducenterne kan således kun fravænne pattegrise efter 3 uger, hvis de opfylder disse nye betingelser.

For at vurdere, om der er behov for at tillade fravæning efter mindst 3 uger på de nævnte betingelser, er det nok nødvendigt at se lidt nærmere på den praksis og de videnskabelige undersøgelser, der foreligger i dag.

Det nuværende krav om, at pattegrisene skal være mindst 3 uger gamle, før de fravænnenes, medfører i praksis en noget højere gennemsnitlig fravænningsalder. Landsudvalget for Svin har oplyst, at i Danmark er den gennemsnitlige fravænningsalder 30 dage ifølge produktionskontrollen.

Hvis fravænningsalderen forhøjes til mindst 4 uger, vil det i praksis medføre en gennemsnitlig fravænningsalder på omkring 33 dage, altså me-